

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการขีดสมรรถนะสูง  
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร

Academic Leadership of School Administrators Affecting High Performance

Organizations of secondary schools in Yasothon Province.

เจษฎาภรณ์ พุดปา<sup>1</sup> และธัญยาภรณ์ นวลสิงห์<sup>2</sup>

Chetsadaphon Putpa<sup>1</sup> and Thanyaporn Naulsing<sup>2</sup>

<sup>1</sup>นักศึกษา ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

<sup>2</sup>อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

<sup>1</sup>Master Student of Educational Administration Rajabhat Roi Et University

<sup>2</sup>Lecturer from the Faculty of Education Rajabhat Roi Et University

Corresponding Author Email: Kookkikazaa@gmail.com

Received: 28 September 2021

Revised: 15 October 2021

Accepted: 19 October 2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร 2. เพื่อศึกษาองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร และ 3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ มีเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 315 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 คน และครู จำนวน 291 คน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น ตามขนาดของสถานศึกษา และทำการเจาะจงเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์แบบเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{x} = 4.47$ ) 2) ความเป็นองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธรโดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{x} = 4.48$ ) และ 3) ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร จากตัวแปรทั้งหมด 5 ตัวแปร มีตัวแปรที่ทดสอบแล้วมีความสามารถในการพยากรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยหรือพยากรณ์ ร้อยละ 79.00 โดยเขียนสมการพยากรณ์ได้ ประกอบด้วย สมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ  $Y' = 0.621 + 0.220X_5 + 0.259X_4 + 0.167X_3 + 0.137X_2 + 0.082X_1$  สมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน  $Z'_y = 0.267Z_{x5} + 0.280Z_{x4} + 0.213Z_{x3} + 0.166Z_{x2} + 0.104Z_{x1}$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, วิชาการ, องค์การขีดสมรรถนะสูง

Abstract

This research aims to 1. To study academic leadership of school administrators of secondary schools in Yasothon province. 2. To study the organization of high performance of secondary schools in Yasothon Province and 3. To create an equation for forecasting academic leadership of school administrators affecting the organization of high performance of secondary schools in Yasothon province. It is a quantitative research. There

are research tools such as questionnaires. The sample consisted of 315 people, comprising 24 administrators and 291 teachers of secondary schools in Yasothon Province. Using the Krejcie & Morgan sample size table, stratified random sampling was performed. according to the size of the school and select the key informant Then the data collected from the questionnaire were analyzed using descriptive statistics. It consists of percentage, mean, standard deviation. and test the hypothesis using stepwise multiple regression. Then use the collected data to analyze the content. The results of the research were as follows: 1) Academic leadership of school administrators of secondary schools in Yasothon Province. Overall, it's at a high level ( $\bar{x} = 4.47$ ) 2) High performance organization of secondary schools in Yasothon Province overall at a high level ( $\bar{x} = 4.48$ ) and 3) Academic Leadership of School Administrators Affecting Organization of High Performance of Secondary Schools in Yasothon Province out of 5 variables. The tested variables had a statistically significant predictive ability at the .01 level with a predictive or predictive coefficient. 79.00 percent by writing the forecast equation as follows: Predicting equation in raw score form:  $Y' = 0.621 + 0.220X_5 + 0.259X_4 + 0.167X_3 + 0.137X_2 + 0.082X_1$  Predicting equation in standardized form:  $Z'_y = 0.267Z_{x5} + 0.280Z_{x4} + 0.213Z_{x3} + 0.166Z_{x2} + 0.104Z_{x1}$

**Keywords:** Leadership, Academic, Hight Performance Organization

## บทนำ

โลกในยุคปัจจุบัน มีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วซึ่งหากเรายังบริหารองค์การแบบเดิม แก้ปัญหาแบบเดิมอยู่นั้น ก็จะได้ผลลัพธ์แบบเดิม อาจทำให้ตามประเทศอื่นไม่ทัน เพื่อพัฒนาองค์การของตัวเองให้มีศักยภาพก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงนี้ ดังนั้นองค์การต่าง ๆ ในทุกๆประเทศ จึงต้องพยายามสรรหากลยุทธ์เทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาองค์การของตนเอง ให้มีประสิทธิภาพทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การจัดระบบการศึกษาให้คุณภาพและได้มาตรฐานนั้น เป็นไปได้ยาก จำเป็นต้องมีแนวทางในการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดเป็นมาตรฐานและมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งประเทศไทยได้จัดระบบบริหารการจัดการ และได้รับการยอมรับว่าเป็นระบบที่จะสามารถพัฒนาสถานศึกษามีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award - TQA) มาพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้มีวิธีปฏิบัติและผลการดำเนินงานในระดับมาตรฐานโลก เป็นต้นแบบรางวัลคุณภาพแห่งชาติ เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ดังนั้นกรอบในการบริหารจัดการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพสำหรับการยกระดับสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล จึงเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการบริหารจัดการคุณภาพ ซึ่งประเทศไทยได้นำหลักเกณฑ์นี้มาใช้ในสถานศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน ตลอดจน ยกระดับการบริหารจัดการของสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล

จากผลการทดสอบระดับชาติ O-net ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร พบว่า ส่วนใหญ่มีผลการทดสอบระดับชาติที่ต่ำกว่าระดับประเทศ และในการพัฒนาคุณภาพ พบว่ายังมีจุดที่ควรได้รับการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาให้มีคุณภาพมากขึ้น ได้แก่ ความก้าวหน้าทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยพัฒนาการจากผลการสอบวัดระดับชาติ ซึ่งการพัฒนานั้นให้มีคุณภาพนั้น ถือเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะพัฒนาประเทศ ซึ่งต้องอาศัยการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญที่จะพัฒนาคนในด้านต่าง ๆ กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เร่งรัด มาตรการในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษาและได้กำหนดกลยุทธ์สถานศึกษาในทุกประเภท ทุกระดับ ถือเป็นกรอบปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบสู่หลักการจัดการจัดการศึกษาที่ว่า การจัดการศึกษา

ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและคุณธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

การบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาตามหลักการบริหารในปัจจุบันที่มีการกระจายอำนาจนั้น ได้แบ่งงานในสถานศึกษาออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) งานบริหารวิชาการ 2) งานบริหารบุคคล 3) งานบริหารงบประมาณ และ 4) งานบริหารทั่วไป โดยงานบริหารวิชาการถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญ และมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งที่จะส่งผลโดยตรงไป ยังผลผลิตนั้นก็คือผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เป็นคนดี เป็นคนเก่ง และมีความสุขตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, น.33) ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดที่จะนำพาองค์กรไปสู่ความล้มเหลวหรือความสำเร็จ มีอิทธิพลในการบังคับบัญชา มอบหมายงาน กำกับ ดูแลให้เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน อีกทั้งติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่นอยู่เสมอ การจัดการเรียนการสอนนั้น จำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารที่มีความรอบรู้ทางด้านวิชาการ เนื่องจากจะสามารถบริหารปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมวิชาการให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งก็จะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ นำพาผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย ได้รับความร่วมมือจาก ผุ้ปกครอง ครอบครัว และชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, น.15)

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษานอกจากจะต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการแล้ว ควรพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรให้มีสมรรถนะการทำงานสูงสุด โดยสามารถปรับเปลี่ยน ผลักดันพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในองค์กร รวมถึงเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาให้รู้สึกเชื่อมั่น และไว้วางใจในการบริหารจัดการในเรื่องต่าง ๆ นำไปสู่การเสริมสร้างสถานศึกษาให้เป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูงอีกทั้งจะต้องให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมวิชาการ สร้างพลังความร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ ความสามารถ จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (นาวา สุขรมย์, 2550, น.3) อันจะส่งผลให้การจัดการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

ดังนั้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์กับผู้บริหารสถานศึกษา และนำไปส่งเสริมเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร
2. เพื่อศึกษาองค์การขีดสมรรถนะสูง ของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร

### วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

#### 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร จำนวน 1,234 คน จากโรงเรียน จำนวน 27 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร จำนวน 315 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie & Morgan (วาร์โรว์ เฟิงส์วอล์, 2551, น.191) และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของ

สถานศึกษา (Stratified Random Sampling) และทำการเจาะจงเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 คน และครูผู้สอน จำนวน 291 คน รวม 315 คน แล้วผู้วิจัยทำการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลากเพื่อให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

**2. เครื่องมือในการวิจัย** ได้แก่ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน ตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เกณฑ์การให้คะแนนมี 5 ระดับ และตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับองค์การขีดสมรรถนะสูง มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับตามวิธีการของ Likert's Scale (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2551, น.67) เกณฑ์การให้คะแนนมี 5 ระดับ

**3. การเก็บรวบรวมข้อมูล** ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร จำนวน 315 ชุด

**4. การวิเคราะห์ข้อมูล** ได้แก่ 1) วิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ 2) วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและองค์การขีดสมรรถนะสูง ของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ 3) การวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน

**5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย** ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน

## ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

### 1. การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร

ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร สามารถจำแนกได้ตามตารางที่ 1 ดังนี้

**ตารางที่ 1** ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร

| ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร |                                           | $\bar{x}$ | S.D. | ระดับภาวะผู้นำ |
|---------------------------------|-------------------------------------------|-----------|------|----------------|
| 1.                              | ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน | 4.46      | 0.33 | มาก            |
| 2.                              | ด้านการบริการหลักสูตรและการสอน            | 4.50      | 0.32 | มาก            |
| 3.                              | ด้านการนิเทศการสอน                        | 4.50      | 0.33 | มาก            |
| 4.                              | ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน      | 4.42      | 0.28 | มาก            |
| 5.                              | ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ         | 4.47      | 0.32 | มาก            |
| โดยรวม                          |                                           | 4.47      | 0.27 | มาก            |

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร มีระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามลำดับของระดับภาวะผู้นำจากมากไปน้อย ได้แก่

ด้านการบริการหลักสูตรและการสอน, ด้านการนิเทศการสอน, ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ, ด้านการกำหนดเป้าหมาย และพันธกิจของโรงเรียน, ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ตามลำดับ

## 2. การศึกษาองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร

ผลการวิจัยพบว่า องค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร สามารถจำแนกได้ตามตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ความเป็นองค์การขีดสมรรถนะสูง

| ความเป็นองค์การขีดสมรรถนะสูง |                                                           | $\bar{X}$ | S.D. | ระดับการปฏิบัติ |
|------------------------------|-----------------------------------------------------------|-----------|------|-----------------|
| 1.                           | ด้านการนำองค์การ                                          | 4.50      | 0.30 | มาก             |
| 2.                           | ด้านการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์                               | 4.47      | 0.30 | มาก             |
| 3.                           | ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย | 4.44      | 0.33 | มาก             |
| 4.                           | ด้านการวิเคราะห์และการจัดการความรู้                       | 4.47      | 0.33 | มาก             |
| 5.                           | ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล                              | 4.50      | 0.33 | มาก             |
| 6.                           | ด้านการจัดกระบวนการ                                       | 4.51      | 0.31 | มากที่สุด       |
| 7.                           | ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ                                   | 4.47      | 0.32 | มาก             |
| โดยรวม                       |                                                           | 4.48      | 0.26 | มาก             |

จากตารางที่ 2 พบว่า องค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร มีระดับการปฏิบัติ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ระดับมาก 6 ด้าน ซึ่งเรียงตามลำดับของระดับองค์การขีดสมรรถนะสูงจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการจัดกระบวนการ, มีระดับองค์การขีดสมรรถนะสูง อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล, ด้านการนำองค์การ, ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ, ด้านการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์, ด้านการวิเคราะห์และการจัดการความรู้, ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีระดับองค์การขีดสมรรถนะสูงอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

## 3. การสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร

ผลการวิจัยพบว่า สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร สามารถจำแนกได้ตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร

| ตัวแปรพยากรณ์                                                                                   | องค์การขีดสมรรถนะสูง |      |         |       |         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|------|---------|-------|---------|
|                                                                                                 | B                    | SE   | $\beta$ | t     | P-value |
| 1. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ( $X_5$ )                                                  | .220                 | .036 | .267    | 6.092 | .000    |
| 2. ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ( $X_4$ )                                               | .259                 | .038 | .280    | 6.850 | .000    |
| 3. การนิเทศการสอน ( $X_3$ )                                                                     | .167                 | .031 | .213    | 5.351 | .000    |
| 4. ด้านการบริการหลักสูตรและการสอน ( $X_2$ )                                                     | .137                 | .036 | .166    | 3.809 | .000    |
| 5. ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน ( $X_1$ )                                          | .082                 | .031 | .104    | 2.665 | .008    |
| a = 0.621      R = .889,      R <sup>2</sup> = .790,      Adjusted R Square = .786, F = 232.080 |                      |      |         |       |         |

จากตารางที่ 3 พบว่า ในการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ( $X_5$ ) ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ( $X_4$ ) ด้านการนิเทศการสอน ( $X_3$ ) ด้านการบริการหลักสูตรและการสอน ( $X_2$ ) และด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน ( $X_1$ ) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ .220, .259, .176, .137 และ .082 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ .267, .280, .213, .166 และ .104 ตามลำดับ โดยตัวแปรทั้งห้าร่วมกันพยากรณ์ความแปรปรวนความเป็นองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธรได้ร้อยละ 79.00 และสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 0.621 + 0.220X_5 + 0.259X_4 + 0.167X_3 + 0.137X_2 + 0.082X_1$$

สมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = 0.267Z_{x5} + 0.280Z_{x4} + 0.213Z_{x3} + 0.166Z_{x2} + 0.104Z_{x1}$$

### สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

**1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร** พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{x} = 4.47$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการบริการหลักสูตรและการสอน 2) ด้านการนิเทศการสอน 3) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ 4) ด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียน และ 5) ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน

**2. เพื่อศึกษาองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร** พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดการกระบวนการ และอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน ( $\bar{x} = 4.48$ ) เรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ 2) ด้านการการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 3) ด้านการนำองค์การ 4) ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ 5) ด้านการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ 6) ด้านการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ และ 7) ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

**3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร** พบว่า จากตัวแปรทั้งหมด 5 ตัวแปร มีตัวแปรที่ทดสอบแล้วมีความสามารถในการพยากรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวนทั้ง 5 ตัวแปร ตามลำดับคือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการบริการหลักสูตรและการสอนด้านการนิเทศการสอน และด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรือพยากรณ์ร้อยละ 79.00

### การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธรโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการบริการหลักสูตรและการสอน เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผน จัดทำหลักสูตรการสอนใช้หลักสูตรและประเมินการใช้หลักสูตร โดยสามารถใช้ทรัพยากรการบริหารให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555, น.33-34) ชี้ว่าการบริหารหลักสูตรและการสอน

ผู้บริหารต้องมีการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ประเมินความเหมาะสม อำนวยความสะดวกให้ไปมาตามนโยบาย และปรัชญาของการศึกษาและหลักสูตร ส่งเสริมการติดต่อ การประสานงานกับโรงเรียนเดียวกันในการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรีติ ประทุมสุวรรณ (2555, น.157-158) ได้ศึกษาเรื่ององค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน ดังนั้นสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นพื้นฐานความสามารถที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา และเป็นปัจจัยหนึ่งในการที่จะพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ซึ่งต้องมีการพัฒนาหลักสูตรและการสอนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งบริหารงานวิชาการให้เท่าทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานสากล

2. ความเป็นองค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการจัดการกระบวนการเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีการบริหารงานที่ดี มีแผนรองรับสถานการณ์อย่างชัดเจนปรับตัวและรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว สามารถนำพาองค์กรสู่ความสำเร็จได้เหนือผู้อื่นดังที่เกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งโรงเรียนจะได้รับประโยชน์ในทุกขั้นตอน ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากร จะทราบสภาพที่แท้จริงจากระบบการบริหารจัดการของตนยังขาดตกบกพร่องในเรื่องใด แล้วสามารถกำหนดวิธีการและเป้าหมายปรับปรุงให้เกิดมุมมองเชิงระบบ และกระบวนการ แต่ละด้านในระบบการพัฒนาคุณภาพนั้น สามารถบูรณาการและสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างพื้นฐานของระบบ ซึ่งให้สารสนเทศและข้อมูลป้อนกลับสำหรับกระบวนการที่สำคัญกับสภาพแวดล้อมในองค์กรซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรพงศ์ นามนัย (2553, น.121-142) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะ ผู้นำการแลกเปลี่ยนของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจำเริญ รัตนบุรี (2557, น.62) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการระบบคุณภาพตามเกณฑ์ PMQA โรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร ส่วนหมวดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ หมวด 3 การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วน ได้ส่วนเสีย สรุปได้ว่าการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลนั้น งานแต่ละฝ่ายในสถานศึกษามี ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

3. ภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร จากตัวแปรทั้งหมด 5 ตัวแปร มีตัวแปรที่ทดสอบแล้วมีความสามารถในการพยากรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน ทั้ง 5 ตัวแปร ตามลำดับคือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการบริการหลักสูตรและการสอนด้านการนิเทศการสอน และด้านการกำหนดเป้าหมายและพันธกิจของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายหรือพยากรณ์ร้อยละ 79.00 ซึ่งภาวะผู้นำเชิงวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการเป็นตัวแปรแรกที่เข้าสู่สมการ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องร่วมกับคณะครูในการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและนอกห้องเรียนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมและรักษาภาพลักษณ์การจัดกิจกรรมทักษะทางวิชาการ ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน พัฒนาข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาการเรียนการสอนและงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ

การศึกษาของกรรมการมหาชน (2548, น.8) ได้อธิบายว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะ ผู้นำทางวิชาการเป็นผู้ที่อำนาจสูงสุดในสถานศึกษา ควรจะต้องเป็นผู้ที่มีบทบาทในด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดสภาพการณ์ที่เอื้อต่อการทำงานของครูในการส่งเสริมและพัฒนาสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่ดีขึ้น ซึ่งจำเป็นสำหรับการบริหารงานในทุกองค์การ สอดคล้องกับแนวคิดของไชยา ภาวะบุตร (2555, น.198) กล่าวว่า บรรยากาศทางการศึกษา เป็นการ จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนให้บรรลุคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนการให้ความสำคัญของบุคลากรในสถานศึกษาให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และสอดคล้องกับแนวคิดของอภิเดช พลเยี่ยม (2556, น.39) กล่าวว่า การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู นักเรียนและชุมชน การให้ขวัญกำลังใจแก่ครูและ นักเรียน และการส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลาย

## ข้อเสนอแนะการวิจัย

### 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการในด้านการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน อยู่ในลำดับต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งผลลัพธ์ และพัฒนาผู้เรียน รวมถึงการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักเรียน และมีรายงานว่าได้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพนักเรียน

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า องค์การขีดสมรรถนะสูงของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดยโสธร ในด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอยู่ในลำดับต่ำสุด ดังนั้น ผู้บริหาร สถานศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเข้ามาแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วน

### 2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษางานวิจัยในลักษณะอื่น เช่น งานวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่มีความลุ่มลึกมากยิ่งขึ้น และสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

2.2 ในการวิจัยครั้งนี้ ตัวแปรทั้ง 5 มีค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 79 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การขีดสมรรถนะสูง เช่น ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เป็นต้น เพื่อจะได้ทราบข้อมูลในมิติอื่นที่จะได้นำไปพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญยาภรณ์ นวลสิงห์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำปรึกษาและให้ความอนุเคราะห์ข้อเสนอแนะ ตลอดจน ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ จนเป็นวิทยานิพนธ์ที่สมบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใจอย่างมาก และขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดาวรุวรรณ ถวิลการ ประธานกรรมการสอบ ที่ได้สละเวลาอันมีค่ามาเป็นประธาน พร้อมทั้งให้คำแนะนำตลอดระยะเวลาในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้และขอขอบพระคุณคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์

## เอกสารอ้างอิง

- กิตติวรรณ แสนโท. (2556). *การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครระยองจังหวัดระยอง*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จำเริญ รัตนบุรี. (2557). *การบริหารจัดการระบบคุณภาพตามเกณฑ์ PMQA โรงเรียนมาตรฐานสากลสำนักงานเขตพื้นที่*

- การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2555). *ภาวะผู้นำทางวิชาการในผู้บริหารสถานศึกษา*. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2551). *การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: บิสิกเนสอาร์แอนด์ดี.
- นาวา สุธรรมย์. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 2*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). อุดร: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ปรีดี ประทุมสุรธรรม. (2555). *การศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการที่สามารถพยากรณ์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิเชียร ทองคลี. (2554). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31*. (วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วันเผด็จ มีชัย และคณะ (2554). *ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 5(2), น.79-85.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2548). *มาตรฐานการศึกษา ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การพิจารณา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน: ประถมและมัธยมศึกษาปีที่สอง (พ.ศ. 2549-2553)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สุรพงศ์ นามนัย. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนมาตรฐานสากล*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- อภิเดช พลเยี่ยม. (2556). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับประสิทธิผลของโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3*. (วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.